บทที่ 4
การวิเคราะห์ผลตอบแทนและต้นทุน

การวิเคราะห์ผลตอบแทนและต้นทุนของบริษัทที่ปรึกษาและฝึกอบรมทางการบัญชีแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิเคราะห์จากผลดำเนินงานของบริษัทที่ผ่านมาระหว่างปี พ.ศ. 2537–2542 (ค.ศ. 1994 – 1999) ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงต้นทุน และผลตอบแทนต่าง ๆ ที่บริษัทแห่งนี้ดำเนินธุรกิจ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปตัดสินใจในการแก้ไขปัจจัยที่เป็นปัญหาต่อผลการดำเนินงานของบริษัท และสามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจดังเช่นปัจจุบันนี้ สำหรับรายละเอียดทางด้านการเงิน และบัญชีของบริษัทแห่งนี้ ที่จะนำมาใช้เพื่อการวิเคราะห์ผลตอบแทนและจุดคุ้มทุน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 รายได้และแหล่งที่มาของรายได้

บริษัทแห่งนี้ มีรายได้หลักจากการดำเนินการ 2 แหล่งด้วยกันคือ แหล่งแรกรายได้จากด้านบริการสอบบัญชี (การสอบบัญชี) และแหล่งที่สองรายได้จากการให้บริการฝึกอบรมทางการบัญชีทั้งในและนอกสถานที่ และการให้บริการที่ปรึกษาทางการบัญชี (ให้คำปรึกษา/อบรม)

ในระหว่างปีพ.ศ. 2537–2542 บริษัทแห่งนี้มีรายได้จากการประกอบการทั้งสิ้น 35,606,618.73 (สามสิบห้าล้านหกแสนหกพันหกร้อยสิบแปดบาทเจ็ดสิบสามสตางค์) จำแนกเป็นรายได้จากการสอบบัญชี รวมทั้งสิ้น 27,979,546.75 (ยี่สิบเจ็ดล้านเก้าแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันห้าร้อยสี่สิบหกบาทเจ็ดสิบห้าสตางค์) คิดเป็นร้อยละ 78.58 ของรายได้ทั้งหมด และเป็นรายได้จากการให้คำปรึกษา/อบรม จำนวนทั้งสิ้น 7,627,071.98 (เจ็ดล้านหกแสนสองหมื่นเจ็ดพันเจ็ดสิบเอ็ดบาทเก้าสิบแปดสตางค์) หรือคิดเป็นร้อยละ 21.42 ของรายได้ทั้งหมด สำหรับรายละเอียดของรายได้ในแต่ละปี รายได้รวม และสัดส่วนของรายได้ แสดงในตาราง 4.1

ตาราง 4.1 รายได้ของบริษัทในแต่ละปี จำแนกตามที่มาของรายได้

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ที่มาของรายได้		รวม
	การสอบบัญชี	ให้คำปรึกษา/อบรม	
2537	4,819,340.25	2,114,745.71	6,934,085.96
2538	4,559,330.00	2,171,124.81	6,730,454.81
2539	4,512,171.68	1,510,362.91	6,022,534.59
2540	5,334,638.32	1,167,445.80	6,502,084.12
2541	4,813,816.50	452,842.75	5,266,659.25
2542	3,940,250.00	210,550.00	4,150,800.00
รวม	27,979,546.75	7,627,071.98	35,606,618.73
ร้อยละ	78.58	21.42	100.00

ที่มา : จากงบกำไรขาดทุนของบริษัท

4.2 ต้นทุนและที่มาของต้นทุน

ต้นทุนของบริษัทแห่งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนประกอบด้วย

4.2.1 ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (Investment costs) ประกอบด้วย

1) ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ของบริษัท

จากข้อมูลในตาราง 4.2 แสดงค่าใช้จ่ายในการลงทุนของบริษัท จำแนกตามรายการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ค่าอาคารสถานที่ เป็นการลงทุนก่อสร้างอาคารเป็นของตนเองในระยะเริ่มตั้งบริษัทในจังหวัดเชียงใหม่ มูลค่าเริ่มต้น 2,000,000 บาท

- ค่าตกแต่งอาคารสถานที่ เป็นค่าตกแต่งภายในอาคารสถานที่ ค่าใช้จ่ายตลอดโครงการรวมทั้งสิ้น รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,255,000 บาท แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ปีแรกของโครงการ เป็นเงิน 430,000 บาท และในปีที่สองของโครงการ เป็นเงิน 825,000 บาท

- ค่าอุปกรณ์การเรียน การสอน และเครื่องใช้สำนักงาน ค่าใช้จ่ายตลอดโครงการรวมทั้งสิ้น 1,622,499 บาท แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ปีแรกของโครงการ เป็นเงิน 820,000 บาท ปีที่สองของโครงการ เป็นเงิน 425,933 บาท และระยะปีที่สามของโครงการ เป็นเงิน 376,516 บาท

- เงินสดหมุนเวียน กำหนดให้มีเงินสดหมุนเวียนในโครงการปีละ 20,000 บาท และในการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้เงินจำนวนนี้ แยกเป็น 2 ส่วนเท่า ๆ กัน เพื่อสำรองใช้สำหรับการดำเนินธุรกิจการสอบบัญชี และการให้คำปรึกษา/อบรม โครงการละ 10,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 120,000 บาท

ตาราง 4.2 ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของบริษัท

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ค่าใช้จ่ายในการลงทุน				รวม
	อาคารสถานที่	ตกแต่งสถานที่	อุปกรณ์/เครื่องใช้	หมุนเวียน	
2537	2,000,000	430,000	820,000	20,000	3,270,000
2538	-	825,000	425,933	20,000	1,270,933
2539	-	-	376,516	20,000	396,516
2540	-	-	-	20,000	20,000
2541	-	-	-	20,000	20,000
2542	-	-	-	20,000	20,000
รวม	2,000,000	1,255,000	1,622,449	120,000	4,997,449

ที่มา : จากงบดุลของบริษัท

2) ค่าใช้จ่ายในการลงทุนด้านการสอบบัญชีและด้านการให้คำปรึกษา/อบรม

จากข้อมูล 4.2 เมื่อมาจำแนกรายการเพื่อให้เห็นถึงการลงทุนในบริการต่างๆ ของบริษัท ดังแสดงในตาราง 4.3 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของบริษัทในช่วง ปี พ.ศ. 2537 – 2542 นั้นมีการลงทุนเฉพาะในปี พ.ศ.2537–2539 ส่วนปี พ.ศ.2540 – 2542 บริษัทไม่มีค่าใช้จ่ายในการลงทุน เมื่อจำแนกการลงทุนสำหรับด้านบริการสอบบัญชี แสดงให้เห็นว่าในช่วงปี พ.ศ. 2534-2542 มีค่าใช้จ่ายในการ ลงทุนทั้งสิ้น 3,727,459 บาท ในขณะเดียวกันการลงทุนสำหรับด้านการให้คำปรึกษา/อบรม มีจำนวนทั้งสิ้น 1,149,900 บาท

ตาราง 4.3 การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนในด้านต่าง ๆ ของบริษัท

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	การลงทุนด้านต่าง ๆ		รวม[2/]
	การสอบบัญชี[1/]	ให้คำปรึกษา/อบรม[1/]	
2537	2,483,730	766,270	3,250,000
2538	955,989	294,944	1,250,933
2539	287,740	88,776	376,516
2540	-	-	-
2541	-	-	-
2542	-	-	-
รวม	3,727,459	1,149,990	4,877,449

ที่มา : [1/] จากการคำนวณ

[2/] จากงบดุลของบริษัท

4.2.2 ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน (Operating costs)

ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของบริษัท เป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับเงินเดือน และค่าใช้จ่ายในสำนักงานอื่น ๆ สามารถแสดงเป็น 3 กลุ่ม คือ ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของบริษัท ข้อมูลค่าใช้จ่ายการปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี และด้านให้คำปรึกษา/อบรม ดังต่อไปนี้

1) ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของบริษัท

จากข้อมูลแสดงในตาราง 4.4 พบว่า บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานที่ประกอบด้วย เงินเดือน โบนัส และสวัสดิการอื่น ค่าเดินทางและยานพาหนะ ค่าฝึกอบรมและสัมมนา ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ หนี้สูญ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2537-2542 จำนวนทั้งสิ้น 28,938,565 บาท ในแต่ละปีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือนและสวัสดิการอื่นให้แก่เจ้าหน้าที่ในสำนักงานจะมีสัดส่วนสูงกว่าค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในระหว่างปี พ.ศ.2537-2542 มีค่าใช้จ่ายนี้จำนวนทั้งสิ้น 18,300,779 บาท คิดเป็นร้อยละ 63.24

ตาราง 4.4 แสดงค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของบริษัท

(หน่วย : บาท)

ค่าใช้จ่าย	2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
เงินเดือนโบนัสและสวัสดิการอื่น	3,545,270	3,845,411	3,625,293	2,783,183	2,581,474	1,920,148	18,300,779
ค่าเดินทางและยานพาหนะ	516,835	552,028	588,549	332,601	289,476	195,726	2,475,214
ค่าฝึกอบรมและสัมมนา	207,631	104,631	275,034	50,379	32,645	22,334	692,655
ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร	151,378	141,239	175,393	198,224	169,053	104,626	939,913
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	158,170	162,443	147,383	148,888	138,911	98,373	854,167
หนี้สูญ	109,721	-	260,606	440,000	283,141	380,150	1,473,618
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	671,393	844,194	911,230	439,505	540,662	795,236	4,202,219
รวม	5,360,397	5,649,945	5,983,489	4,392,781	4,035,361	3,516,592	28,938,565

ที่มา : งบกำไรขาดทุนของบริษัท

2) ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี

จากข้อมูลแสดงในตาราง 4.5 พบว่า บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.2537-2542 จำนวนทั้งสิ้น 21,775,087 บาท คิดเป็นร้อยละ 75.24 ของค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานทั้งหมดของบริษัท ในแต่ละปี ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือนและสวัสดิการอื่นให้แก่เจ้าหน้าที่ในสำนักงานจะมีสัดส่วนสูงกว่าค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในระหว่างปี พ.ศ. 2537-2542 มีค่าใช้จ่ายนี้จำนวนทั้งสิ้น 13,671,353 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.78 ของค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน ด้านการสอบบัญชี

3) ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษา/อบรม

จากข้อมูลแสดงในตาราง 4.6 พบว่า บริษัทมีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2537-2542 จำนวนทั้งสิ้น 7,163,478 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.75 ของค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานทั้งหมดของบริษัท ในแต่ละปี ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเงินเดือนและสวัสดิการอื่นให้แก่เจ้าหน้าที่ในสำนักงานจะมีสัดส่วนสูงกว่าค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในระหว่างปี พ.ศ. 2537-2542 มี ค่าใช้จ่ายนี้จำนวนทั้งสิ้น 4,629,426 บาท คิดเป็นร้อยละ 64.62 ของค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี

(หน่วย : บาท)

ค่าใช้จ่าย	2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
เงินเดือนโบนัสและสวัสดิการอื่น	2,360,750	2,591,211	2,900,593	2,041,133	2,156,042	1,621,624	13,671,353
ค่าเดินทางและยานพาหนะ	372,384	424,508	482,319	236,181	232,051	181,371	1,928,813
ค่าฝึกอบรมและสัมมนา	121,082	58,231	200,034	37,879	32,645	22,334	472,206
ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร	117,098	102,999	127,153	149,978	130,451	85,303	712,982
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	110,609	125,123	102,843	115,348	116,463	93,744	664,129
หนี้สูญ	37,421	-	110,606	140,000	283,141	380,150	951,318
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	445,972	545,709	677,876	373,324	530,951	800,454	3,374,286
รวม	3,565,317	3,847,781	4,601,425	3,093,843	3,481,743	3,184,980	21,775,087

ที่มา : งบกำไรขาดทุนของบริษัท

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

ตาราง 4.6 แสดงค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของบริษัทด้านให้คำปรึกษา/อบรม

(หน่วย : บาท)

ค่าใช้จ่าย	2537	2538	2539	2540	2541	2542	รวม
เงินเดือนโบนัสและสวัสดิการอื่น	1,184,520	1,254,200	724,700	742,050	425,432	298,524	4,629,426
ค่าเดินทางและยานพาหนะ	144,451	127,520	106,230	96,421	57,426	14,355	546,402
ค่าฝึกอบรมและสัมมนา	86,549	46,400	75,000	12,500	-	-	220,449
ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร	34,280	38,240	48,240	48,246	38,602	19,323	226,931
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	47,560	37,320	44,540	33,541	22,448	4,629	190,038
หนี้สูญ	72,300	-	150,000	300,000	-	-	522,300
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	225,420	298,485	233,354	66,181	9,711	(5,219)	827,933
รวม	1,795,080	1,802,165	1,382,064	1,298,938	553,619	331,612	7,163,478

ที่มา : งบกำไรขาดทุนของบริษัท

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

4.3 ค่าเสื่อมราคาและมูลค่าคงเหลือทรัพย์สิน

ค่าใช้จ่ายของบริษัทที่เป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุน (Investment cost) ประกอบด้วย ค่าอาคารสถานที่ ค่าอุปกรณ์การเรียน การสอน และเครื่องใช้สำนักงาน และค่าใช้จ่ายในการตกแต่งอาคารสถานที่ (ค่าใช้จ่ายส่วนนี้แสดงในตาราง 4.1) ต้องคำนวณค่าเสื่อมราคาตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของการคำนวณค่าตอบแทนและต้นทุนของบริษัทจะขาดความสมบูรณ์หากไม่พิจารณาจุดสิ้นสุดโครงการคือในปี พ.ศ. 2542 ดังนั้นในปีดังกล่าวเมื่อสิ้นสุดโครงการจำเป็นต้องคำนวณมูลค่าคงเหลือทรัพย์สิน ตามราคาตลาด สำหรับค่าเสื่อมราคาและมูลค่าคงเหลือทรัพย์สินถูกกำหนดให้คำนวณในภาพรวม และแยกตามลักษณะของการใช้จ่ายเพื่องานให้บริการสองด้าน ดังมีรายละเอียดของการคำนวณแสดงในตาราง 4.7 ดังนี้

4.3.1 ค่าเสื่อมราคาและราคาขายทรัพย์สินบริษัท

ค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินบริษัท ในช่วงปี พ.ศ. 2537-2542 รวมทั้งสิ้น 1,598,266 บาท โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2537–2540 ค่าเสื่อมราคามีค่าสูงในระยะต้นและลดลง และเมื่อเข้าปี พ.ศ. 2541 ค่าเสื่อมราคาจะคงที่ เพราะในช่วงต้นบริษัทต้องจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องใช้ในสำนักงาน ส่วนในปลายปี พ.ศ. 2542 กำหนดให้บริษัทมีมูลค่าทรัพย์สินคงเหลือนำมาร่วมพิจารณาในการคำนวณผลตอบแทนและต้นทุน มูลค่าทั้งสิ้น 3,000,000 บาท

4.3.2 ค่าเสื่อมราคาและราคาขายทรัพย์สินด้านการสอบบัญชี

ค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินด้านการสอบบัญชี ในช่วงปี พ.ศ. 2537-2542 รวมทั้งสิ้น 1,224,907 บาท แนวโน้มของค่าเสื่อมราคาเป็นไปในทิศทางเดียวกับทรัพย์สินของบริษัท คือ ปี พ.ศ. 2537–2540 ค่าเสื่อมราคามีค่าสูงในระยะต้นและลดลง และเมื่อเข้าปี พ.ศ. 2541 ค่าเสื่อมราคาจะคงที่ ในปลายปี พ.ศ.2542 กำหนดให้บริษัทมีมูลค่าทรัพย์สินคงเหลือ นำมาร่วมพิจารณาในการคำนวณผลตอบแทนและต้นทุน มูลค่าทั้งสิ้น 2,292,670 บาท

4.3.3 ค่าเสื่อมราคาและราคาขายทรัพย์สินด้านการให้คำปรึกษา/อบรม

ค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ในช่วงปี พ.ศ. 2537-2542 รวมทั้งสิ้น 373,359 บาท แนวโน้มของค่าเสื่อมราคาเป็นไปในทิศทางเดียวกับทรัพย์สินของบริษัท คือ ปี พ.ศ. 2537– 2540 ค่าเสื่อมราคามีค่าสูงในระยะต้นและลดลง และเมื่อเข้าปี พ.ศ. 2541 ค่าเสื่อมราคาจะคงที่ ในปลายปี พ.ศ. 2542 กำหนดให้บริษัทมีมูลค่าทรัพย์สินคงเหลือ นำมาร่วมพิจารณาในการคำนวณผลตอบแทนและต้นทุน มูลค่าทั้งสิ้น 707,330 บาท

ตาราง 4.7 ค่าเสื่อมราคาและราคาขายทรัพย์สินของบริษัทเมื่อสิ้นสุดโครงการ

(หน่วย : บาท)

ปี พ.ศ.	ค่าเสื่อมราคา		รวม[2/]
	การสอบบัญชี[1/]	ให้คำปรึกษา/อบรม[1/]	
2537	221,828	67,613	289,441
2538	225,354	68,690	294,044
2539	215,371	65,643	281,014
2540	180,520	55,023	235,543
2541	190,916	58,196	249,112
2542	190,919	58,193	249,112
รวม	1,224,907	373,359	1,598,266
มูลค่าทรัพย์สินคงเหลือ	2,292,670	707,330	3,000,000

ที่มา : [1/] จากการคำนวณ

[2/] จากงบกำไรขาดทุนของบริษัท

4.4 งบกำไรขาดทุน และกระแสเงินสด

จากข้อมูลแสดงในตาราง 4.1 ถึง 4.7 ประกอบด้วยงบดุลของบริษัท (แสดงในตารางผนวก 1) สามารถนำมาแสดงงบกำไรขาดทุนได้ดังต่อไปนี้

4.4.1 งบกำไรขาดทุนของบริษัท

จากข้อมูลแสดงในตาราง 4.8 พบว่า

รายได้ของบริษัท ในปี พ.ศ. 2537 สูงถึง 6,934,086 บาท และปีต่อ ๆ มารายได้ของบริษัทเริ่มลดลง เมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ. 2542 มีรายได้ทั้งสิ้น 4,150,800 บาท หรือลดลงจากปี พ.ศ. 2537 ถึงร้อยละ 40.14

ค่าใช้จ่ายของบริษัท ในปี พ.ศ. 2537 สูงถึง 5,649,839 หรือคิดเป็นร้อยละ 81.48 ของ รายได้ในปีเดียวกัน ในปี พ.ศ. 2540 ปรากฏว่าบริษัทมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้ เพราะมีหนี้สูญสูงขึ้นและค่าใช้จ่ายเกือบทุกรายการเพิ่มขึ้น ทำให้มีผลต่อกำไรประจำปีของบริษัท เมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ. 2542 ปรากฏว่า รายจ่ายของบริษัทมีจำนวนทั้งสิ้น 3,765,704 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 90.72 ของรายได้ในปีเดียวกัน

กำไร (ขาดทุน) ของบริษัท ในปี พ.ศ. 2537 บริษัทมีผลกำไรทั้งสิ้น 1,284,247 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.52 ของรายได้บริษัท ในปีต่อ ๆ มาบริษัทเริ่มมีกำไรลดน้อยลง โดยเฉพาะในปี

พ.ศ. 2539 บริษัทมีผลประกอบการขาดทุน จำนวนทั้งสิ้น 241,968 บาท แต่ในปีต่อมาบริษัทมีผลกำไร เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2542 บริษัทมีกำไรทั้งสิ้น 385,097 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.28 ของรายได้

จากข้อมูลผลกำไรที่กล่าวถึงข้างต้น พบว่า ในปี พ.ศ. 2540 บริษัทมีอัตราการสร้างกำไรต่อหน่วยรายได้สูงกว่าในปีอื่น ๆ คือร้อยละ 28.82 ของรายได้ทั้งหมดในปีเดียวกัน และในปี พ.ศ. 2542 บริษัทมีกำไรคิดเป็นร้อยละ 9.28 ของรายได้ทั้งหมดในปีเดียวกัน

ตาราง 4.8 งบกำไรขาดทุนของบริษัท สำหรับปีบัญชี พ.ศ. 2537 – 2542

(หน่วย : บาท)

รายการ	2537	2538	2539	2540	2541	2542
รายได้						
- ด้านบริการสอบบัญชี	4,819,340	4,559,330	4,512,172	5,334,638	4,813,817	3,940,250
- ด้านให้คำปรึกษา/อบรม	2,114,746	2,171,125	1,510,363	1,167,446	452,843	210,550
รวม	6,934,086	6,730,455	6,022,535	6,502,084	5,266,659	4,150,800
ค่าใช้จ่าย						
- เงินเดือนโบนัสและสวัสดิการอื่น	3,545,270	3,845,411	3,625,293	2,783,183	2,581,474	1,920,148
- ค่าเดินทางและยานพาหนะ	516,835	552,028	588,549	332,601	289,476	195,726
- ค่าฝึกอบรมและสัมมนา	207,631	104,631	275,034	50,379	32,645	22,334
- ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร	151,378	141,239	175,393	198,224	169,053	104,626
- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	158,170	162,443	147,383	148,888	138,911	98,373
- หนี้สูญ	109,721	-	260,606	440,000	283,141	380,150
- ค่าเสื่อมราคา	289,441	294,044	281,014	235,543	249,112	249,112
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	671,393	844,194	911,230	439,505	540,662	795,236
รวม	5,649,839	5,943,989	6,264,503	4,628,323	4,284,473	3,765,704
กำไร(ขาดทุน)	1,284,247	786,465	(241,968)	1,873,761	982,186	385,097

ที่มา : งบกำไรขาดทุนประจำปีของบริษัท

หมายเหตุ : 1. ในปี พ.ศ.2542 ไม่นำรายการประเมินมูลค่าคงเหลือทรัพย์สินมารวมเป็นรายได้

2. ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

4.4.2 งบกำไรขาดทุนด้านการสอบบัญชี

จากข้อมูลแสดงในตาราง 4.9 พบว่า

รายได้จากการสอบบัญชี ในปี พ.ศ.2537 มีรายได้เท่ากับ 4,819,340 บาท และปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2540 บริษัทมีรายได้จากการสอบบัญชีสูงสุดถึง 5,334,638 บาท เมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ. 2542 บริษัทมี รายได้จากการสอบบัญชีเท่ากับ 3,940,250 บาท

ค่าใช้จ่ายของบริษัทด้านการสอบบัญชี ในปี พ.ศ. 2537 บริษัทมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการสอบบัญชีจำนวน 3,787,145 บาท คิดเป็นร้อยละ 78.58 ของรายได้ในปีเดียวกัน และมีค่าใช้จ่ายสูงสุด ในปี พ.ศ. 2539 ถึงจำนวน 4,816,796 บาท และคิดเป็นร้อยละ 106.75 ของรายได้ในปีเดียวกัน ทั้งนี้เพราะในปีดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายเกือบทุกรายการเพิ่มขึ้น เมื่อสิ้นสุดปี พ.ศ. 2542 ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายด้านการสอบบัญชีมีจำนวนทั้งสิ้น 3,375,899 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 85.68 ของรายได้ในปีเดียวกัน

กำไร(ขาดทุน) ด้านการสอบบัญชี ของบริษัทด้านการสอบบัญชี ในปี พ.ศ. 2537 บริษัทมีผลกำไรจากการสอบบัญชีทั้งสิ้น 1,032,195 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.42 ของรายได้ ในปีต่อ ๆ มาบริษัทเริ่มมีผลกำไร จากการสอบบัญชีลดน้อยลง โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2539 บริษัทขาดทุนในด้านการให้บริการสอบบัญชีจำนวน 304,624 บาท แต่ในปีต่อมาบริษัทมีกำไรจากบริการสอบบัญชีจำนวน 2,060,276 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 38.62 ของรายได้ด้านเดียวกัน เมื่อสิ้นปี พ.ศ.2542 บริษัทมีกำไรจากบริการสอบบัญชีทั้งสิ้น 564,351 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ14.32 ของรายได้ด้านเดียวกันในปีดังกล่าว

ตาราง 4.9 งบกำไรขาดทุนด้านการสอบบัญชี สำหรับปีบัญชี พ.ศ.2537 – 2542

(หน่วย : บาท)

รายการ	2537	2538	2539	2540	2541	2542
รายได้						
- ด้านบริการสอบบัญชี	4,819,340	4,559,330	4,512,172	5,334,638	4,813,817	3,940,250
- ด้านให้คำปรึกษา/อบรม	-	-	-	-	-	-
รวม	4,819,340	4,559,330	4,512,172	5,334,638	4,813,817	3,940,250
ค่าใช้จ่าย						
- เงินเดือนโบนัสและสวัสดิการอื่น	2,360,750	2,591,211	2,900,593	2,041,133	2,156,042	1,621,624
- ค่าเดินทางและยานพาหนะ	372,384	424,508	482,319	236,181	232,051	181,371
- ค่าฝึกอบรมและสัมมนา	121,082	58,231	200,034	37,879	32,645	22,334
- ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร	117,098	102,999	127,153	149,978	130,451	85,303
- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	110,609	125,123	102,843	115,348	116,463	93,744
- หนี้สูญ	37,421	-	110,606	140,000	283,141	380,150
- ค่าเสื่อมราคา	221,828	225,354	215,371	180,520	190,916	190,919
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	445,972	545,709	677,876	373,324	530,951	800,454
รวม	3,787,145	4,073,134	4,816,796	3,274,362	3,672,658	3,375,899
กำไร(ขาดทุน)	1,032,195	486,196	(304,624)	2,060,276	1,141,158	564,351

ที่มา : งบกำไรขาดทุนประจำปีของบริษัท

หมายเหตุ : 1. ในปี พ.ศ.2542 ไม่นำรายการประเมินมูลค่าคงเหลือทรัพย์สินมารวมเป็นรายได้

2. ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

4.4.3 งบกำไรขาดทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม

จากข้อมูลแสดงในตาราง 4.10 พบว่า

รายได้จากการให้คำปรึกษา/อบรม ในปี พ.ศ. 2537 มีรายได้เท่ากับ 2,114,746 บาท ใน ปี พ.ศ. 2539 บริษัทสามารถหารายได้จากการให้คำปรึกษา/อบรมลดน้อยลง เมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2542 มีรายได้จากการให้คำปรึกษา/อบรมเพียง 210,550 บาท หรือลดลงจากปี พ.ศ. 2537 ถึงร้อยละ 90.0

ค่าใช้จ่ายของบริษัทด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ในปี พ.ศ. 2537 บริษัทมีค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา/อบรม จำนวน 1,862,694 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 88.08 ของรายได้ด้านเดียวกันของปีดังกล่าว อย่างไรก็ตามในปีต่อๆ ไปค่าใช้จ่ายด้านนี้มีจำนวนลดลง แต่เมื่อคิดเป็นสัดส่วนกับรายได้ด้านเดียวกันกลับเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะใน พ.ศ. 2540–2542 ค่าใช้จ่ายด้านการให้คำปรึกษา/อบรม สูงกว่ารายได้ด้านเดียวกัน และมีผลต่อกำไรของบริษัทด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ดังเช่นในปี พ.ศ. 2542 บริษัทมีค่าใช้จ่ายด้านการให้คำปรึกษา/อบรม จำนวน 389,805 บาท และคิดเป็นร้อยละ 185.14 ของรายได้ด้านเดียวกัน

กำไร(ขาดทุน) ด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ของบริษัท ในปี พ.ศ.2537 บริษัทมีผลกำไรจากการให้คำปรึกษา/อบรม ทั้งสิ้น 252,052 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.92 ของรายได้ด้านเดียวกัน ในปี พ.ศ. 2540 บริษัทขาดทุนจากการให้คำปรึกษา

4.5 กระแสเงินสดของบริษัท

จากข้อมูลงบดุล (ตารางผนวก 1) และงบกำไรขาดทุน (ตาราง 4.8–4.10) สามารถวิเคราะห์กระแสเงินสดสุทธิของบริษัท กระแสเงินสดด้านการสอบบัญชี และกระแสเงินสดด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ดังแสดงในตารางผนวก 2 3 และ 4 ด้วยการนำข้อมูลดังกล่าวมาสรุปกระแส เงินสดรับ ซึ่งได้แก่รายได้ของบริษัท และสรุปกระแสเงินสดจ่าย ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุน เงินทุนหมุนเวียน ค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน จากข้อมูลที่กล่าวมาแล้วสามารถแสดงรายละเอียดกระแสเงินสดสุทธิ ได้ดังต่อไปนี้

4.5.1 กระแสเงินสดสุทธิของบริษัท

จากข้อมูลแสดงในตาราง 4.11 พบว่า กระแสเงินสดสุทธิของบริษัทในปี พ.ศ. 2537 และปี พ.ศ. 2539 มีค่าติดลบ เท่ากับ 3,429.60 บาท และ 165.63 บาท ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะกระแสเงินสดของผลตอบแทนต่ำกว่ากระแสเงินสดของต้นทุน ในขณะที่ปีอื่น ๆ กระแสเงินสดผลของตอบแทนมี ค่าสูงกว่ากระแสเงินสดของต้นทุน

ตาราง 4.10 งบกำไรขาดทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม สำหรับปีบัญชี พ.ศ. 2537 – 2542

(หน่วย : บาท)

รายการ	2537	2538	2539	2540	2541	2542
รายได้						
- ค้านบริการสอบบัญชี	-	-	-	-	-	-
- ค้านให้คำปรึกษา/อบรม	2,114,746	2,171,125	1,510,363	1,167,446	452,843	210,550
รวม	2,114,746	2,171,125	1,510,363	1,167,446	452,843	210,550
ค่าใช้จ่าย						
- เงินเดือนโบนัสและสวัสดิการอื่น	1,184,520	1,254,200	724,700	742,050	425,432	298,524
- ค่าเดินทางและยานพาหนะ	144,451	127,520	106,230	96,421	57,426	14,355
- ค่าฝึกอบรมและสัมมนา	86,549	46,400	75,000	12,500	-	-
- ค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร	34,280	38,240	48,240	48,246	38,602	19,323
- ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	47,560	37,320	44,540	33,541	22,448	4,629
- หนี้สูญ	72,300	-	150,000	300,000	-	-
- ค่าเสื่อมราคา	67,613	68,690	65,643	55,023	58,196	58,193
- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	225,420	298,485	233,354	66,181	9,711	(5,219)
รวม	1,862,694	1,870,855	1,447,707	1,353,961	611,815	389,805
กำไร(ขาดทุน)	252,052	300,270	62,656	(186,515)	(158,972)	(179,255)

ที่มา : งบกำไรขาดทุนประจำปีของบริษัท

หมายเหตุ : 1. ในปี พ.ศ. 2542 ไม่นำรายการประเมินมูลค่าคงเหลือทรัพย์สินมารวมเป็นรายได้

2. ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

ตาราง 4.11 กระแสเงินสดของบริษัทระหว่างปี พ.ศ. 2537 – 2542

(หน่วย : x 1,000)

ปี พ.ศ.	กระแสเงินสด		กระแสเงินสด
	ผลตอบแทน (Benefit)	ต้นทุน (Cost)	สุทธิ
2537	5,191.53	8,621.12	(3,429.60)
2538	7,507.58	6,918.12	589.46
2539	6,215.56	6,381.19	(165.63)
2540	6,190.90	4,413.77	1,777.13
2541	5,115.58	4,053.49	1,062.09
2542	6,657.41	3,540.86	3,116.55

ที่มา : ตารางภาคผนวก 2

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

4.5.2 กระแสเงินสดสุทธิด้านการสอบบัญชี

จากข้อมูลแสดงในตาราง 4.12 พบว่า กระแสเงินสดสุทธิของบริษัทด้านการสอบบัญชีในปี พ.ศ. 2537 และปี พ.ศ. 2539 มีค่าติดลบ เท่ากับ 2,217.35 บาท และ 184.85 บาท ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะกระแสเงินสดของผลตอบแทนต่ำกว่ากระแสเงินสดของต้นทุน ในขณะที่ปีอื่น ๆ กระแสเงินสดของผลตอบแทนมีค่าสูงกว่ากระแสเงินสดของต้นทุน

ตาราง 4.12 กระแสเงินสดของบริษัทด้านการสอบบัญชีระหว่างปี พ.ศ. 2537 – 2542

(หน่วย : x 1,000)

ปี พ.ศ.	กระแสเงินสด		กระแสเงินสดสุทธิ
	ผลตอบแทน (Benefit)	ต้นทุน (Cost)	
2537	3,834.59	6,051.94	(2,217.35)
2538	4,898.79	4,811.65	87.14
2539	4,715.23	4,900.08	(184.85)
2540	4,992.17	3,104.60	1,887.56
2541	4,686.76	3,490.30	1,196.46
2542	5,880.92	3,198.26	2,682.66

ที่มา : ตารางภาคผนวก 3

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

4.5.3 กระแสเงินสดสุทธิด้านการให้คำปรึกษา/อบรม

จากข้อมูลแสดงในตาราง 4.13 พบว่า กระแสเงินสดสุทธิของบริษัทด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ในปี พ.ศ. 2537 พ.ศ. 2540 และ พ.ศ. 2541 มีค่าติดลบ เท่ากับ 1,212.25 บาท 110.43 บาท และ 134.37 บาท ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะกระแสเงินสดของผลตอบแทนต่ำกว่ากระแสเงินสดของต้นทุน ในขณะที่ปีอื่น ๆ กระแสเงินสดผลตอบแทนมีค่าสูงกว่ากระแสเงินสดของต้นทุน

ตาราง 4.13 กระแสเงินสดของบริษัทด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ระหว่างปี พ.ศ. 2537 – 2542

(หน่วย : x 1,000)

ปี พ.ศ.	กระแสเงินสด		กระแสเงินสดสุทธิ
	ผลตอบแทน (Benefit)	ต้นทุน (Cost)	
2537	1,356.94	2,569.19	(1,212.25)
2538	2,608.79	2,106.47	502.32
2539	1,500.33	1,481.11	19.22
2540	1,198.73	1,309.17	(110.43)
2541	428.82	563.19	(134.37)
2542	776.49	342.61	433.88

ที่มา : ตารางภาคผนวก 4

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

4.6 การวิเคราะห์ด้านการเงิน

การวิเคราะห์ด้านการเงินเพื่อหาผลตอบแทน และต้นทุนของบริษัท ประกอบด้วย การวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (Net Present Value: NPV)ของโครงการ วิเคราะห์อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (Internal Rate of Return: IRR) โดยวิธี Interpolation และวิเคราะห์อัตราส่วนของผลตอบแทน ต่อต้นทุน (Benefit -cost ratio: B/C ratio) ทั้งนี้กำหนดอัตราส่วนลด หรืออัตราจุดตัด (discount rate) เท่ากับร้อยละ 10 ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2537 – 2542 เป็นช่วงสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในภาวะเศรษฐกิจปกติจนถึงประเทศเข้าสู่ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ในช่วงดังกล่าวอัตราดอกเบี้ยทางการเงินในขณะนั้นอยู่ในอัตราสูงสุด จนถึงต่ำสุด ผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

4.6.1 การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนของบริษัท

ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัท และผลการตอบแทนการลงทุนในด้านการสอบบัญชี และด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ดังแสดงในตาราง 4.14 พบว่า

มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV) ของโครงการ

การลงทุนของบริษัท มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิมีค่าเท่ากับ 877,390 บาท แสดงว่า การลงทุนของบริษัทมีอัตราผลตอบแทนสูงกว่าอัตราส่วนลด หรืออีกนัยหนึ่งคือ บริษัทได้

รับ ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุน เมื่อพิจารณาการลงทุนแยกเฉพาะด้าน มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิแต่ละด้านมีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ 1,463,800 บาท แสดงว่า การลงทุนด้านการสอบบัญชีบริษัทได้รับผลตอบแทนสูงกว่าอัตราส่วนลด หรืออีกนัยหนึ่งคือ การลงทุนด้านการสอบบัญชีบริษัทได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ –586,410 บาทหรือมีค่าน้อยกว่า 0 (ศูนย์) แสดงว่า การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรมบริษัทได้รับผลตอบแทนสูงต่ำกว่าอัตราส่วนลด หรืออีกนัยหนึ่งคือ การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา /อบรมบริษัทได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า และเกิดภาวะขาดทุน

อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR)

การลงทุนของบริษัท เท่ากับร้อยละ 17.58 สูงกว่าอัตราส่วนลดที่ใช้ในการวิเคราะห์ แสดงว่าการลงทุนของบริษัทสามารถก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินที่ลงทุน เมื่อพิจารณาการลงทุนแยกเฉพาะด้าน อัตรผลตอบแทนภายในแต่ละด้านมีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 25.99 สูงกว่าอัตราส่วนลดที่ใช้ในการวิเคราะห์ แสดงว่า การลงทุนด้านการสอบบัญชีของบริษัทสามารถก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินที่ลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ไม่สามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในได้ด้วยวิธี Interpolation เพราะมูลค่าปัจจุบันของโครงการมีค่าต่ำกว่าศูนย์

อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio)

การลงทุนของบริษัท มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน เท่ากับ 1.03 แสดงว่าผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนมากกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป อย่างไรก็ตาม ผลตอบแทนที่ได้มีสูงกว่าค่าใช้จ่ายในการลงทุนเพียงร้อยละ 3.0 เท่านั้น สำหรับอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนจากการลงทุนของบริษัทในด้านต่าง ๆ มีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 1.08 แสดงว่าผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนด้านการสอบบัญชีของบริษัทจะสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่นำไปลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม อัตราผลตอบแทนต่อทุน เท่ากับ 0.91 แสดงว่า ผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรมของบริษัท ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายที่นำไปใช้ในการลงทุน ดังนั้นการลงทุนเฉพาะด้านนี้บริษัทมีผลดำเนินงานขาดทุน

ตาราง 4.14 การวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัท กรณีอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 10

การวิเคราะห์	การลงทุน		
	การสอบบัญชี	ให้คำปรึกษาฯ	บริษัท (รวม)
มูลค่าปัจจุบันฯของโครงการ (NPV)	1,463.80	(586.41)	877.39
อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR)	25.99	-	17.58
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio)	1.08	0.91	1.03

ที่มา : จากตารางภาคผนวก 5 ตารางภาคผนวก 6 และตารางภาคผนวก 7

หมายเหตุ : 1. หน่วยของ NPV เท่ากับมูลค่าในตาราง x 1,000 บาท

2. ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

4.6.2 การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุเปลี่ยนแปลง

การวิเคราะห์ความไวต่อเหตุเปลี่ยนแปลง ถูกวิเคราะห์เป็น 3 กรณีด้วยกัน คือ กรณีแรก ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนลด เป็นร้อยละ 5 และร้อยละ 15 กรณีที่สอง ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงกรณีต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 และอัตราส่วนลดคงที่ร้อยที่ 10 และกรณีที่สาม ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงกรณีรายได้ลดลงร้อยละ 5 และอัตราส่วนลดคงที่ร้อยละ 10 ผลการวิเคราะห์รายกรณี มีดังต่อไปนี้

ก. ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงเมื่ออัตราส่วนลดเป็นร้อยละ 5

ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัท และผลการตอบแทนการลงทุนในด้านการสอบบัญชี และด้านการให้คำปรึกษา/อบรม เพื่อพิจารณาความไวต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนลดลดลงจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 5 ดังแสดงในตาราง 4.15 พบว่า

มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิ (NPV)ของโครงการในกรณีอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 5

การลงทุนของบริษัท มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ 1,745,140 บาท แสดงว่า การลงทุนของบริษัทมีอัตราผลตอบแทนสูงกว่าอัตราส่วนลด หรืออีกนัยหนึ่งคือ บริษัทได้รับ ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุน เมื่อพิจารณาการลงทุนแยกเฉพาะด้าน มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิแต่ละด้านแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ 2,299,800 บาท แสดงว่าการลงทุนด้านการสอบบัญชีบริษัทได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ –554,660 บาทหรือมีค่าน้อยกว่า 0 (ศูนย์) แสดงว่า การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรมบริษัทได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า และเกิดภาวะขาดทุน

อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) ในกรณีอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 5

การลงทุนของบริษัท มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 17.65 แสดงว่าการลงทุนของบริษัทสามารถก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินที่ลงทุน เมื่อพิจารณาการลงทุนแยกเฉพาะด้านอัตราผลตอบแทนภายในของแต่ละด้านมีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 25.99 แสดงว่า การ ลงทุนด้านการสอบบัญชีของบริษัทสามารถก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินที่ลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ไม่สามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในได้ด้วยวิธี Interpolation เพราะมูลค่าปัจจุบันของโครงการมีค่าต่ำกว่าศูนย์

อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อทุน(B/C ratio)ในกรณีอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 5

การลงทุนของบริษัท มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 1.06 แสดงว่าผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนมากกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป และสูงกว่าค่าใช้จ่ายร้อยละ 6 สำหรับอัตราผลตอบแทนต่อทุนจากการ ลงทุนของบริษัทในด้านต่าง ๆ มีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 1.10 แสดงว่าผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนด้านการสอบบัญชีของบริษัทจะสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่นำไปลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 0.93 แสดงว่า ผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรมของบริษัท ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายที่นำไปใช้ในการลงทุน ดังนั้นการลงทุนเฉพาะด้านนี้บริษัทมีผลดำเนินงานขาดทุน

ตาราง 4.15 การวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัท กรณีอัตราส่วนลดร้อยละ 5

การวิเคราะห์	การลงทุน		
	การสอบบัญชี	ให้คำปรึกษาฯ	บริษัท (รวม)
มูลค่าปัจจุบันฯของโครงการ (NPV)	2,299.80	(554.66)	1,745.14
อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR)	25.99	-	17.65
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio)	1.10	0.93	1.06

ที่มา : จากตารางภาคผนวก 5 ตารางภาคผนวก 6 และตารางภาคผนวก 7

หมายเหตุ : 1. หน่วยของ NPV เท่ากับมูลค่าในตาราง x 1,000 บาท

2. ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

ข. ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงเมื่ออัตราส่วนลดเป็นร้อยละ 15

ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัท และผลการตอบแทนการลงทุนในด้านการสอบบัญชี และด้านการให้คำปรึกษา/อบรม เพื่อพิจารณาความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนลดเพิ่มจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 15 ได้ผลของการวิเคราะห์ตามแสดงในตาราง 4.16 ดังนี้

มูลค่าปัจจุบันของโครงการ (NPV) ในกรณีอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 15

การลงทุนของบริษัท มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ 246,050 บาท แสดงว่า บริษัทยังได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนแม้ว่าอัตราส่วนลดจะเพิ่มสูงขึ้น เมื่อพิจารณาการลงทุนแยกเฉพาะด้าน มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิแต่ละด้านแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ 850,080 บาท แสดงว่าการลงทุนด้านการสอบบัญชีบริษัทได้รับผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ –604,030 บาทหรือมีค่าน้อยกว่า 0 (ศูนย์) แสดงว่า การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรมบริษัทได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่า และเกิดภาวะขาดทุน

อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) ในกรณีอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 15

การลงทุนของบริษัท มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 17.51 แสดงว่าการลงทุนของบริษัทสามารถก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินที่ลงทุน เมื่อพิจารณาการลงทุนแยกเฉพาะด้านผลตอบแทนภายในแต่ละด้านมีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีอัตราผลตอบเท่ากับร้อยละ 25.98 แสดงว่า การลงทุนด้านการสอบบัญชีของบริษัทสามารถก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินที่ลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ไม่สามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนได้ด้วยวิธี Interpolation เพราะมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของการลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรมมีค่าต่ำกว่าศูนย์

อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน(B/C ratio) กรณีอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 15

การลงทุนของบริษัท มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 1.01 แสดงว่าผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนมากกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป และสูงกว่าค่าใช้จ่ายร้อยละ 1 สำหรับอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนจากการ ลงทุนของบริษัทในด้านต่าง ๆ มีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีค่าเท่ากับ 1.05 แสดงว่าผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนด้านการสอบบัญชีของบริษัทจะสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่นำไปลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 0.90 แสดงว่า ผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรมของบริษัทต่ำกว่าค่าใช้จ่ายที่นำไปใช้ในการลงทุน ดังนั้นการลงทุนเฉพาะด้านนี้บริษัทมีผลดำเนินงานขาดทุน

ตาราง 4.16 การวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัท กรณีอัตราส่วนลดร้อยละ 15

การวิเคราะห์	การลงทุน		
	การสอบบัญชี	ให้คำปรึกษาฯ	บริษัท (รวม)
มูลค่าปัจจุบันฯของโครงการ (NPV)	850.08	(604.03)	246.05
อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR)	25.98	-	17.51
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio)	1.05	0.90	1.01

ที่มา : จากตารางภาคผนวก 5 ตารางภาคผนวก 6 และตารางภาคผนวก 7

หมายเหตุ : 1. หน่วยของ NPV เท่ากับมูลค่าในตาราง x 1,000 บาท

2. ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

ค. ความไวต่อการเปลี่ยนแปลงกรณีต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 และอัตราส่วนลดคงเดิม (ร้อยละ 10)

ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัท และผลการตอบแทนการลงทุนในด้านการสอบบัญชี และด้านการให้คำปรึกษา/อบรม เพื่อพิจารณาความไวต่อการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ดังแสดงในตาราง 4.17 พบว่า

มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ (NPV) ในกรณีอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 10 แต่ต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5

การลงทุนของบริษัท มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการมีค่าเท่ากับ –416,580 บาท แสดงว่าการเพิ่มขึ้นของต้นทุนร้อยละ 5 ทำให้บริษัทได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เมื่อพิจารณาการลงทุนแยกเฉพาะด้าน มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของแต่ละด้านแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ 501,150 บาท แสดงว่าแม้ภาระต้นทุนของบริษัทเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 แต่การลงทุนด้านการสอบบัญชีบริษัทยังได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ –917,730 บาท หรือมีค่าน้อยกว่า 0 (ศูนย์) แสดงว่าภาระต้นทุนของบริษัทเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ส่งผลให้ การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรมบริษัทได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่าและเกิดภาวะขาดทุน

อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) ในกรณีต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5

การลงทุนของบริษัท ไม่สามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในได้ด้วยวิธี Interpolation เพราะมูลค่าปัจจุบันของโครงการมีค่าติดลบ แสดงว่าหากบริษัทมีต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ทำให้การลงทุนของบริษัทไม่สามารถสร้างรายได้ให้คุ้มกับเงินที่ลงทุน เมื่อพิจารณาการลงทุนแยกเฉพาะด้าน ผลตอบแทนภายในแต่ละด้านมีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 14.99 แสดงว่า หาก ต้นทุนของบริษัทเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ก็ไม่ได้ส่งผลกระทบการลงทุนมากนัก เพราะการลงทุนด้านการสอบบัญชีของบริษัทยังสามารถสร้างรายได้คุ้มกับเงินที่ลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ไม่สามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในได้ด้วยวิธี Interpolation เพราะมูลค่าปัจจุบันของโครงการมีค่าต่ำกว่าศูนย์

อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) ในกรณีต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 การลงทุนของบริษัท มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 0.98 แสดงว่าหากบริษัทมีภาระต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จะทำให้ผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนน้อยกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป สำหรับอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนจากการลงทุนของบริษัทในด้านต่าง ๆ มีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 1.02 แสดงว่าหากบริษัทมีภาระต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ยังสามารถสร้างผลตอบแทนให้แก่บริษัทได้

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 0.87 แสดงว่าหากบริษัทมีต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 จะทำให้ผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/ อบรมของบริษัทต่ำกว่าค่าใช้จ่ายที่นำไปใช้ในการลงทุน

ตาราง 4.17 การวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัท กรณีต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5

การวิเคราะห์	การลงทุน		
	การสอบบัญชี	ให้คำปรึกษาฯ	บริษัท (รวม)
มูลค่าปัจจุบันฯของโครงการ (NPV)	501.15	(917.73)	(416.58)
อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR)	14.99	-	-
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio)	1.02	0.87	0.98

ที่มา : จากตารางภาคผนวก 8 ตารางภาคผนวก 9 และตารางภาคผนวก 10

หมายเหตุ : 1. หน่วยของ NPV เท่ากับมูลค่าในตาราง x 1,000 บาท

2. ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ

ง. ความไว้ต่อการเปลี่ยนแปลงกรณีรายได้ลดลงร้อยละ 5 และอัตราส่วนลดคงเดิม(ร้อยละ 10)

ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัท และผลการตอบแทนการลงทุนในด้านการสอบบัญชี และด้านการให้คำปรึกษา/อบรม เพื่อพิจารณาความไวต่อการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากรายได้ลดลงร้อยละ 5 ดังแสดงในตาราง 4.18 พบว่า

มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการ (NPV) ในกรณีอัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 10 แต่รายได้ลดลงร้อยละ 5

การลงทุนของบริษัท มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ –460,450 บาท แสดงว่าหากรายได้ของบริษัทลดลงร้อยละ 5 จะทำให้บริษัทมีผลตอบแทนไม่คุ้มค่ากับการลงทุน เมื่อพิจารณาการลงทุนแยกเฉพาะด้าน มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการแตกต่างกันดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ 427,960 บาท แสดงว่าหากรายได้บริษัททั้งระบบลดลงร้อยละ 5 การลงทุนด้านการสอบบัญชีบริษัทยังได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม มีมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิเท่ากับ –888,410 บาท หรือมีค่าน้อยกว่า 0 (ศูนย์) แสดงว่ารายได้ของบริษัทลดลงร้อยละ 5 ส่งผลให้การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรมบริษัทได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่าและเกิดภาวะขาดทุน

อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR) ในกรณีรายได้ลดลงร้อยละ 5

การลงทุนของบริษัท ไม่สามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในได้ด้วยวิธี Interpolation เพราะมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนสุทธิของโครงการมีค่าติดลบ แสดงว่าหากรายได้ของบริษัทลดลงร้อยละ 5 ทำให้การลงทุนของบริษัทไม่คุ้มกับเงินที่ใช้ลงทุน เมื่อพิจารณาการลงทุนแยกเฉพาะด้าน อัตราผลตอบแทนภายในแต่ละด้านมีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 14.54 แสดงว่า หากรายได้ของบริษัทลดลง ร้อยละ 5 ก็ไม่ได้ส่งผลกระทบการลงทุนด้านนี้มากนัก เพราะการลงทุนด้านการสอบบัญชีของบริษัทยังสามารถสร้างรายได้คุ้มกับเงินที่ลงทุน

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม ไม่สามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในได้ด้วยวิธี Interpolation เพราะมูลค่าปัจจุบันของโครงการมีค่าต่ำกว่าศูนย์

อัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C ratio) ในกรณีรายได้ลดลงร้อยละ 5

การลงทุนของบริษัท มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 0.98 แสดงว่าหากรายได้ของบริษัทลดลงร้อยละ 5 จะทำให้ผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนน้อยกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป สำหรับอัตราผลตอบแทนต่อทุนจากการลงทุนของบริษัทด้านต่าง ๆ มีค่าแตกต่างกัน ดังนี้

1) การลงทุนด้านการสอบบัญชี มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 1.02 แสดงว่าหากรายได้ของบริษัทลดลง ร้อยละ 5 การลงทุนด้านนี้ยังสามารถสร้างผลตอบแทนให้แก่บริษัทได้

2) การลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรม มีอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 0.87 แสดงว่าหากรายได้ของบริษัทลดลง ร้อยละ 5 จะมีผลทำให้ผลตอบแทนที่เกิดจากการลงทุนด้านการให้คำปรึกษา/อบรมของบริษัทต่ำกว่าค่าใช้จ่ายที่นำไปใช้ในการลงทุน

ตาราง 4.18 การวิเคราะห์ผลตอบแทนการลงทุนของบริษัท กรณีรายได้ลดลงร้อยละ 5

การวิเคราะห์	การลงทุน		
	การสอบบัญชี	ให้คำปรึกษาฯ	บริษัท (รวม)
มูลค่าปัจจุบันฯของโครงการ (NPV)	427.96	(888.41)	(460.45)
อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ (IRR)	14.54	-	-
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio)	1.02	0.87	0.98

ที่มา : จากตารางภาคผนวก 11 ตารางภาคผนวก 12 และตารางภาคผนวก 13

หมายเหตุ : 1. หน่วยของ NPV เท่ากับมูลค่าในตาราง x 1,000 บาท

2. ตัวเลขในวงเล็บ มีค่าติดลบ